

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100691

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-09-2023

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Казакова Єлизавета Сергіївна

2. YELYZAVETA KAZAKOVA

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Екстремальна та кризова психологія

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: 053 - Психологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 64.707.044

Повне найменування юридичної особи: Національний університет цивільного захисту України

Код за ЄДРПОУ: 08571363

Місцезнаходження: вул. Чернишевська, буд. 94, Харків, Харківський р-н., 61023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет цивільного захисту України

Код за ЄДРПОУ: 08571363

Місцезнаходження: вул. Чернишевська, буд. 94, Харків, Харківський р-н., 61023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.81.99

Тема дисертації:

1. Трансформація ціннісно-смислової сфери особистості під впливом пролонгованої вітальної загрози COVID-19.
2. Transformation of the value-sense sphere of personality under the influence of the prolonged vital threat of COVID-19.

Реферат:

1. Дисертацію присвячено визначенню трансформацій у ціннісно-смислової сфері особистості в умовах пролонгованої вітальної загрози, викликаного пандемією COVID-19, та розробці рекомендацій щодо психологічної підтримки постраждалого населення задля подолання важких психологічних наслідків пандемії. Мета роботи полягає у теоретичному обґрунтуванні та емпіричному вивченні особливостей трансформаційних змін ціннісно-смислової сфери особистості під впливом пролонгованої вітальної загрози, спричиненою пандемією COVID-19. Об'єктом дослідження є ціннісно-смислова сфера особистості. Предметом є трансформаційні зміни в ціннісно-смисловій сфері особистості. У вступі подано загальну характеристику дисертаційної роботи. Обґрунтована актуальність теми дисертації, сформульовано мету роботи та основні завдання дослідження, показано зв'язок роботи з науковими програмами. Наведено дані про особистий внесок здобувача, апробацію роботи та публікації. У першому розділі проведено аналіз

зарубіжної та вітчизняної наукової літератури стосовно питання сутності ціннісно-смислової сфери особистості. Встановлено умови та чинники трансформаційних змін в ціннісно-смисловій сфері особистості (вікові, професійні, екзистенціальні кризи та ін.). У другому розділі розкрито поняття загрози (вітальна, екзистенціальна) як детермінанти змін в ціннісно-смисловій сфері особистості. Вивчено питання особливостей впливу соціальних обмежень на особистість взагалі та на ціннісну сферу людини зокрема. На основі результатів теоретичного аналізу проблеми була розроблена програма емпіричного дослідження. Для дослідження особливостей змін та трансформацій в межах ціннісно - смислової сфери особистості в умовах впливу пролонгованої вітальної загрози COVID-19 було сплановано лонгітюдне дослідження, яке реалізовувалось протягом березня 2020 - травня 2021 рр. Ключовими характеристиками для розподілу випробуваних на групи стали особливості переживання ними уявної та реальної загрози в умовах пандемії COVID-19, а трансформаційні зміни у ціннісно-смисловій сфері особистості діагностувалися за допомогою батареї психодіагностичних методик. Пандемія COVID-19 – це ситуація, яка характеризується потенційною вірогідністю зіткнення людини зі смертю. В межах нашого дослідження особливу увагу приділено впливу на особистість пандемії COVID-19 як надзвичайної ситуації тривалої та/або пролонгованої дії. При цьому, додамо, що така надзвичайна ситуація має характер вітальної загрози, яка, в свою чергу поділяється, на 2 аспекти: реальний та уявний. У третьому розділі вивчені психологічні особливості динаміки трансформаційних змін в межах ціннісно-смислової сфери особистості в умовах пролонгованої вітальної (реальної та уявної) загрози (до та після хвороби на COVID-19), а також у різних категоріях населення. Результати порівняльного аналізу всіх трьох вимірів показують, що загальними незмінними цінностями для обох груп досліджуваних залишилися «Безпечність» та «Доброта». Інші цінності зазнали певних перетворювальних впливів. Значущість цінності «Безпечність» свідчить про наявність спільної потреби досліджуваних обох груп у стабільності, гармонійності суспільства та взаємин. Цінність «Доброта» вказує на прагнення до позитивної взаємодії з іншими людьми, афіліації, відповідальності у стосунках, толерантності та любові. У четвертому розділі, завдяки дослідженню стратегій подолання (копінг-механізмів), толерантності до невизначеності та часової перспективи у осіб з різним ставленням до пандемії COVID-19 та в залежності від захворюваності на COVID-19, були розроблені психологічні профілі осіб з різним типом реагування на пандемію COVID-19 та сформульовані рекомендації щодо подолання важких психологічних наслідків пандемії. Дослідження трансформацій цінностей після хвороби на COVID-19 у респондентів всіх категорій дозволяє констатувати, що перетворення здебільшого стосуються зростання прагнення до безпечного життя, усвідомленості, необхідності створення суспільного небезпечного простору життя, який потребує зниження частки суто егоцентричних потреб та докладання зусиль для вироблення певних спільних норм та правил, дотримання яких унебезпечить людей в майбутньому від поширення нових згубних інфекцій, вірусів тощо. Наукова новизна отриманих результатів. Вперше: - вивчено динаміку ціннісно-смислової сфери особистості з різним ставленням до пандемії COVID-19; - проаналізовано сутність трансформаційних змін у ціннісній та сенсо-життєвій сфері особистості до та після захворювання на COVID-19; - розроблено психологічні профілі осіб із різним типом переживання пандемію COVID-19. Уточнено та доповнено перелік соціально-демографічних детермінант, що обумовлюють трансформаційні зміни у межах ціннісно-смислової сфери особистості; Практичне значення отриманих результатів полягає у використанні одержаних даних в системі психологічного супроводу різних категорій населення, яке постраждало від пролонгованої надзвичайної ситуації з вітальним компонентом, викликаним пандемією.

2. The dissertation is devoted to the definition of transformations in the value-semantic sphere of personality in the context of a prolonged vital threat caused by the COVID-19 pandemic and the development of recommendations for psychological support for the affected population to overcome the severe psychological consequences of the pandemic. The purpose of the study is to theoretically substantiate and empirically study the peculiarities of transformational changes in the value-semantic sphere of personality under the influence of the prolonged vital threat caused by the COVID-19 pandemic. The object of research is the value-semantic sphere of personality. The subject is transformational changes in the value-semantic sphere of personality. The introduction gives a general description of the dissertation. The relevance of the dissertation topic is substantiated, the purpose

and the main tasks of the study are formulated, and the connection of the work with scientific programs is shown. The data on the personal contribution of the applicant, work approbation, and publications are presented. The first section analyzes the foreign and domestic scientific literature on the essence of the value-semantic sphere of personality. The conditions and factors of transformational changes in the value-semantic sphere of personality (i.e. age, professional and existential crises, etc.) are determined. The second section reveals the concept of threat (i.e. vital, existential) as a determinant of changes in the value-semantic sphere of personality. The issue of the peculiarities of the influence of social restrictions on the personality in general and the value sphere of a person, in particular, is studied. Based on the results of the theoretical analysis of the problem, an empirical research program was developed. To investigate the peculiarities of changes and transformations within the value-semantic sphere of the individual under the influence of the prolonged vital threat of COVID-19, a longitudinal study was planned and implemented during March 2020 - May 2021. The COVID-19 pandemic is a situation characterized by the potential possibility of a person facing death. This, in turn, causes a feeling of helplessness and inability to influence or change the situation and is interpreted as a type of vital and existential threat. In this case, a person has little control over events, and can't plan, predict, or even live an ordinary life. Our study focuses on the impact of the COVID-19 pandemic on the individual as an emergency of long and/or prolonged duration. We would like to add that such an emergency has the character of a vital threat, which, in turn, is divided into 2 aspects: real and imaginary. A real threat poses a direct threat to human life or health (an unexplored disease that spreads rapidly and has a high percentage of fatalities); an imaginary threat has not manifested itself in the literal sense but causes concern about the spread of the disease and the existence of a high probability of getting sick and, as a result, dying. The third section examines the psychological features of the dynamics of transformational changes within the value-semantic sphere of the individual in the context of a prolonged vital (real and imaginary) threat (before and after COVID-19), as well as in different categories of the population. The results of the comparative analysis of all three dimensions show that the general unchanged values for both groups of respondents are "Safety" and "Kindness". Other values have undergone specific transformative influences. The significance of the value "Safety" indicates the existence of a common need of both groups of respondents for stability, and harmony in society and relationships. The value of "Kindness" suggests a desire for positive interaction with other people, affiliation, responsibility in relationships, tolerance, and love. In the fourth section, through the study of coping strategies (coping mechanisms), tolerance to uncertainty, and time perspective in people with different attitudes to the COVID-19 pandemic and depending on the incidence of COVID-19, psychological profiles of people with different types of response to the COVID-19 pandemic were developed and recommendations for overcoming the severe psychological consequences of the pandemic were formulated. The scientific novelty of the results. For the first time: - the dynamics of the value-semantic sphere of a person with different attitudes towards the COVID-19 pandemic is studied; - the essence of transformational changes in the value and semantic-life sphere of the individual before and after COVID-19 is analyzed; - psychological profiles of individuals with different types of experience of the COVID-19 pandemic were developed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Оніщенко Н.В., Казакова Є.С. Психологічні особливості сприйняття ситуації навколо пандемії COVID-19 // Проблеми екстремальної та кризової психології. 2021. № 2(2). С. 6-18.

- Казакова Є.С. Особливості копінг-стратегій у людей із різним ставленням до вірусу COVID-19 // Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. 2021, №6 (2021). С. 82-89.
- Казакова Є.С. Трансформація ціннісно-сміслової сфери особистості під впливом вітальної загрози, викликаной коронавірусною хворобою COVID-19: гендерний аспект // Проблеми екстремальної та кризової психології, 2022. № 1(3). С. 131-141.
- Казакова Є.С. Вплив пандемії COVID-19 на зміни у ціннісно-смісловій сфері: віковий аспект // Габітус. 2022, №42. С. 53-58.
- Казакова Є.С. Психологічні особливості прийняття особистістю рішень в умова вітальної загрози, викликаной COVID-19 // Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія. Том 34 (73). № 1, 2023. С. 122-126.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Оніщенко Наталія Вікторівна
2. Nataliya Onischenko

Кваліфікація: д.психол.н., професор, 19.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет цивільного захисту України

Код за ЄДРПОУ: 08571363

Місцезнаходження: вул. Чернишевська, буд. 94, Харків, Харківський р-н., 61023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мацегора Яніна Володимирівна
2. Yanina V. Matsegora

Кваліфікація: к. психол. н., с.н.с., 19.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія Національної гвардії України

Код за ЄДРПОУ: 08610502

Місцезнаходження: майдан захисників України, буд. 3, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузнецов Марат Амірович

2. Marat A. Kuznietsov

Кваліфікація: д.психол.н., професор, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені

Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Перелигіна Ліна Анатоліївна

2. Lina PereLygina

Кваліфікація: д. б. н., професор, 03.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет цивільного захисту України

Код за ЄДРПОУ: 08571363

Місцезнаходження: вул. Чернишевська, буд. 94, Харків, Харківський р-н., 61023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Похілько Діана Сергіївна

2. Diana Pokhilko

Кваліфікація: к. психол. н., старший науковий співробітник, 19.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет цивільного захисту України

Код за ЄДРПОУ: 08571363

Місцезнаходження: вул. Чернишевська, буд. 94, Харків, Харківський р-н., 61023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Тімченко Олександр Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Тімченко Олександр Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Похілько Діана

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна